

NOVÁ GLOBÁLNA DOHODA O MIGRÁCII

António Guterres je generálnym tajomníkom OSN.

Január 2018

Migrácia významne prispieva k ekonomickému rastu, znižuje nerovnosti a spája rôzne krajiny a spoločnosti. Väčšina migrantov žije a pracuje legálne. Migrácia býva však aj zdrojom politického napätia a ľudských tragédií – zúfale menšiny riskujú svoje životy a na svojej ceste čelia diskriminácii a zlému zaobchádzaniu.

Nárast obyvateľstva a dôsledky klimatických zmien pravdepodobne zostanú aj naďalej spúšťačom migrácie. Celosvetové spoločenstvo má na výber. Chceme, aby bola migrácia zdrojom prosperity a medzinárodnej solidarity? Alebo chceme, aby sa rovnala neľudskosti a sporom medzi ľuďmi?

Tento rok budú vlády prostredníctvom OSN rokovať o vôbec prvej medzinárodnej komplexnej zmluve – Globálnej dohode o migrácii.

Nebude formálna a nebudú z nej štátom vyplývať právne záväzné povinnosti.

Namiesto toho bude pre lídrov prvou príležitosťou v histórii vysporiadať sa so škodlivými mýtmi, ktorými sú migranti opradení, a šancou pripraviť spoločnú víziu o migrácii prospešnej pre všetkých.

Táto úloha je naliehavá. Najnovšie video o predaji migrantov ako otrokov je dôkazom toho, čo sa stane, keď sa masová migrácia neriadi dostatočne efektívne.

Ako môžeme predchádzať nespravodlivosti voči migrantom a ukončiť ju?

Keď budeme o tom premýšľať, nemali by sme zabudnúť na tri základné kritériá.

Po prvé: Musíme uznať, že migrácia prináša výhody a posilňovať ich. Tento aspekt sa vo verejnej debata často stráca.

Migranti prinášajú veľký úžitok hostiteľskej aj domovskej krajine. Obsadzujú miesta, o ktoré miestne pracovné sily nemajú záujem. Mnohí z nich sú inovátori a podnikatelia. Približne polovica migrantov sú ženy, ktoré hľadajú lepší život a lepšie pracovné príležitosti.

Migranti tiež posielajú domov peniaze. V minulom roku tieto transakcie narástli až na 600 miliárd USD a trojnásobne prevýšili rozvojovú pomoc.

Hlavnou výzvou teda ostáva maximalizovať výhody migrácie a odstrániť neadekvátny prístup voči migrantom, ktorý im zo života robí peklo na zemi.

Po druhé: Je potrebné, aby štáty posilnili dodržiavanie zákona pri riadení migrácie a ochrane migrantov.

Úrady, ktoré sa stavajú voči migrácii alebo okliešťujú ich pracovné príležitosti, spôsobujú zbytočné hospodárske škody a neúmyselne môžu vyvolať nelegálnu migráciu.

Migranti, ktorým je odopreté prejsť legálne, sa opäť uchýlia k neštandardným metódam, ktoré ich môžu ohroziť a zároveň podkopať autoritu štátov.

Najlepšie, ako môžu vlády ukončiť nezákonnosť a zneužívanie, je sprístupniť viacero legálnych trás. Štáty potrebujú užšie spolupracovať a spoločne sa deliť o výhody migrácie, napríklad prostredníctvom partnerstva identifikovať chýbajúce zručnosti v jednej krajine, ktoré by bolo možné obsadiť migrantmi z inej krajiny.

Po tretie, potrebujeme väčšiu medzinárodnú spoluprácu na ochranu zraniteľných migrantov a utečencov. Opätovne musíme zaviesť jednotný ochranný režim utečencov v súlade s medzinárodným právom.

Smrť desiatok tisícov ľudí pokúšajúcich sa prejsť cez more a púšť nie je len ľudskou tragédiou. Neregulovaný masový pohyb ľudí v zúfalých podmienkach podporuje obavy, že hranice sú v ohrození, a že vlády ich nemajú pod kontrolou.

To vedie k tvrdým kontrolám hraníc, ktoré oslabujú naše kolektívne hodnoty a pomáhajú predlžovať utrpenie.

Potrebujeme urgentne konať a pomôcť tým, ktorí ostali v tranzitných táboroch alebo čelia zlému zaobchádzaniu, či už v Južnej Amerike alebo Severnej Afrike. Musíme myslieť ambiciózne a a odhodlane, aby sme presídlili ľudí, ktorí nemajú kam ísť.

Mali by sme podniknúť aj ďalšie kroky – pokračovať v rozvojovej pomoci, zmierňovať dopady klimatických zmien a zameriavať sa na prevenciu konfliktov a vyhýbať sa neregulovaným masovým pohybom ľudí. Migrácia by nemala byť synonymom utrpenia.

Dosiahnuť svet, v ktorom môžeme pozitívne hovoriť o migrácii a jej prínosoch, je v našich silách. Tento rok sa môže stať prelomom vo vnímaní migrácie, na ceste do sveta, v ktorom bude migrácia výhodná pre všetkých.

Tento článok publikovaný v denníku SME 22.1.2018.